

I Valikaine „Karjääriõpetus”

1.1. ÕPPEAINE KUJUNDAVAD ÜLDPÄDEVUSED

Kujundav pädevus	Õpilane
1.Sotsiaalne pädevus	Õpilasel kasutab karjääri planeerimisel oskusi orienteeruda ühiskondlikus elus, ühiskonna tänapäeva ja mineviku nähtuste ja tendentside mõistmine, valmidus toetada demokraatlikke muutusi ühiskonnas. Õpilase karjäär on planeeritud vastavalt oma huvidele ja vajadustele arvestades Eesti ja maailma hariduse- ja tööjõuturu vajadustega.
2.Loodus-teaduslik pädevus	Õpilane kasutab karjääri planeerimisel oskusi orienteeruda elutu ja eluslooduse nähtustes, sellega seotud seaduspärasustes, loodusteaduslikes teadmistes ja maailmavaadetes, ökoloogiline maailmavaade.
3.Keeltepädevus	Õpilasel kasutab karjääri planeerimisel oskusi keelevahendite abil mõista, hoida, anda üle tekstid, vahetada neid, ka tõlgendada ja luua neid, oskus suuliselt ja kirjalikult suhelda erinevates olukordades ja erinevatel teemadel.
4.Väärtuspädevus	Õpilasel kasutab karjääri planeerimisel oskusi mõista ja hinnata end ja inimestevahelisi suhteid kultuurinormidest lähtuvalt, valida sobivat elulaadi, lahendada probleeme vajadusega tulla iseendaga, psüühilise ja füüsilise tervisega toime, samuti lahendada inimsuhetes tekkivaid probleeme.
5.Matemaatika pädevus	Õpilane matemaatika oskusi kasutab karjääri planeerimisel oma loogilist mõtlemist ning matemaatilisi teadmisi märgab kohe, analüüsib ning leiab paremaid lahendusi,arvestab selliseid oskusi oma tuleviku karjääri planeerimisel.
6.Kunstipädevus	Õpilane areneb ja kasutab oma tuleviku karjääri planeerimisel oma loomingulise eneseväljenduse võimalusi, õpib hindama uudseid ja isikupäraseid lahendusi ning märkama esemete disaini funktsionaalsust ja seoseid kunstiloomingu ning kultuuritaustaga
7.Tervise ja kehakultuuri pädevus	Õpilane praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, arvestab ergonoomika põhimõtete ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine, arvestab oma tervise seisundit karjääri planeerimisel.

1.2.LÄBIVAD TEEMAD

Läbiv teema	Õpilasel kujundavad oskused ja teadmised	Meetod
1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Õpilane mõistab ja väärtustab elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestada oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Õpilane pöörab tähelepanu praktilistele tööotsimisoskustele ja sellekohaste õigusaktide tundmaõppimisele. Õpilastele vahendatakse teavet edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning neile luuakse võimalused saada karjäärinõustamist.	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs
2. Keskkond ja jätkusuutlik areng	Õpilane harjutab keskkonnaalastes küsimustes otsuste langetamist ja hinnangute andmist, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sealhulgas piiranguid), normatiivdokumente ning majanduslikke kaalutlusi. Õpilasel on olemas valmisolek tegeleda keskkonnanõustamisega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise.	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõtetesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs
3. Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus	Õpilane teab ühiskonna poliitilisest ja majanduslikust toimimisest, et õpilased saaksid oma kogemuse kaudu tunnetada aktiivseks ja	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite

	informeeritud kodanikuks olemise eeliseid.	<p>rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded, välitööd</p> <p>6.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse</p> <p>7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal;</p> <p>8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p>
4. Kultuuriline identiteet	<p>Õpilane tunneb omakultuuri väärtustamist, huvi ja eelarvamustevaba ning teadlikku suhtumist teistesse kultuuridesse.</p> <p>Õpilase teadmisi (Eesti ja maailma, eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikide) erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse tervikuks ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunstiajaloo, filosoofia, religiooni ajaloo, kirjanduse, võõrkeelte jm tundides.</p> <p>Õpilasel on olemas võimalused erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia teel kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilane arutleb selle üle, mida toob endaga kaasa elamine teises kultuuriruumis.</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded, välitööd</p> <p>6.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p>
5. Teabekeskond	<p>Õpilane teeb meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning põhjendab neid, lähtudes oma erinevatest huvidest ja vajadustest. Õpilane on kursis avalikus ruumis tegutsemise reeglitega ning taunib nende rikkumist.</p> <p>Õpilane mõistab meediamajanduse rolli ühiskonnas, tutvub globaliseerumise</p>	<p>1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded,</p>

	mõjudega meedia sisule ja inimeste meediakasutusharjumustele.	välitööd 6.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs
6. Tehnoloogia ja innovatsioon	Õpilane saab töötada rühmatöona teostatavate uurimis- ja arendusprojektide vormis, püüdes võimaluse korral kaasata kodukandi innovaatilisemaid tehnoloogiafirmasid või teaduskeskusi. Õpilasel on olemas positiivsed hoiakud tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes.Õpilane kasutab IKT igapäevaelus, õpingutes ja töös.	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs
7. Tervis ja ohutus	Õpilane tahab ja saab osaleda praktilises tunnivälises terviseedenduslikus ja turvalisust toetavas tegevuses, sealhulgas nooremate juhendajatena ja projektide väljatöötajatena ning rakendajatena oma koolis või ka riiklikul tasandil.	1.Nüüdisaegsete info- ja kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine 2.Uurimuslikud tegevused 3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus; 4.Projektides osalemine, 5.Praktilised ülesanded, välitööd 6.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse 7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal; 8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs
8. Väärtused ja kõlblus	Õpilasel on kujundatud	1.Nüüdisaegsete info- ja

	<p>järgmised oskused: kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega. Õpilane osaleb demokraatlikes diskussioonides, kooli õpilasmavalitsuse ja muude sarnaste organisatsioonide töös ning kaasatus koolielu korraldamisse.</p>	<p>kommunikatsiooni tehnoloogiatele põhinevate õpikeskkondade ning õppematerjale ja –vahendite rakendamine</p> <p>2.Uurimuslikud tegevused</p> <p>3.Arutelu, diskussioon, ajurünnak, väitlus;</p> <p>4.Projektides osalemine,</p> <p>5.Praktilised ülesanded, välitööd</p> <p>6.Õppekäigud ettevõttesse ja asutustesse</p> <p>7.Kohtumised erinevate elukutsete esindajatega koolis ja nende töö jälgimine töökohal;</p> <p>8.Allikmaterjali, info ja juhtumite kriitiline analüüs</p>
--	--	--

II õppeaine (Valikaine „Karjääriõpetus”)

1 kursus

2.1. õppe- ja kasvatusesmärgid

- 1) väärtustab õppimist elukestva protsessina;
- 2) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga ümberkäimise oskusi;
- 3) arendab soovi ja oskust endale eesmärged seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda;
- 4) võtab teadlikult vastutuse oma karjäärivalikute ja -otsuste eest;
- 5) teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriotsuste langetamist;
- 6) on teadlik erinevatest töövaldkondadest, ametitest/elukutsetest, töösuhteid reguleerivatest õigusaktidest, haridus- ja koolitusvõimalustest, tööturu üldistest suundumustest ning kohalikust majanduskeskkonnast;
- 7) kasutab asjakohast informatsiooni karjääri planeerimisel;
- 8) analüüsib oma õpitulemusi ja senist töökogemust ning kavandab oma karjääri.

2.2. õppesisu (teemad), õppeteema õpitulemused, õppetegevus

Õppesisu	Õpitulemused	Õppetegevus	Hindamine (viis ja vahendid)	Märkused (läbivad teemad, lõiming, IKT, meetodika)
<p>1.Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel</p> <p>1.1.Isiksuseomadused:</p>	<p>Õpilane</p> <p>1) analüüsib enda isiksust ja kasutab eneseanalüüsi tulemusi elutee</p>	<p>1) rollimängud ja teised aktiivõppe meetodid, multifunktsionaalsed meetodid;</p>	<p>1.Praktiline töö</p> <p>2.Presen-tatsioon</p> <p>3.Rolli-</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi:</p> <p>1.Aineprojektid</p> <p>2.Keeltepädevus</p> <p>3. Matemaatika</p>

<p>närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom.</p> <p>1.1.Isiksuseomadused: väärtused, vajadused, motivatsioon, hoiak, emotsioonid.</p> <p>1.3.Isiksuseomadused: võimed, intelligentsus, huvid, oskused (üldoskused, erioskused)</p> <p>1.4.Minapilt ja enesehinnang, identiteet, refleksioon.</p>	<p>planeerimisel ja karjäärivalikute tegemisel;</p> <p>2) on motiveeritud õppima, tunneb ja kasutab erinevaid õpistrateegiaid;</p> <p>3) oskab analüüsida ennast kui tulevast töötajat;</p> <p>4) oskab näha oma erinevate elurollide seost karjäärivalikutega.</p>	<p>2) eneseanalüüsi ja töövaldkonna tundmise küsimustike ning mõttestarenduslehtede täitmine;</p> <p>3) auditoorsed loengud või iseseisev töö veebikeskkonnas teoreetiliste teadmiste omandamiseks;</p> <p>4) diskussioonid, väitlused;</p> <p>5) essee kirjutamine;</p> <p>6) uurimistöö koostamine</p> <p>7) kutsesobivustestide läbiviimine;</p> <p>8) õppevisiidid, ettevõtete külastused;</p> <p>9) iseseisev töö</p> <p>10) õpimapi koostamine;</p> <p>11) avalik esinemine</p>	<p>mäng</p> <p>4.Uurimis-töö</p>	<p>pädevus</p> <p>4. Loodus-teaduslik pädevus</p> <p>5.Sotsiaalne pädevus</p> <p>6. Kunstipädevus</p> <p>7. Tervise ja kehakultuuri pädevus</p> <p>Läbivad teemad:</p> <p>1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>2. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>4. Kultuuriline identiteet</p> <p>5. Teabekeskond</p> <p>IKT meetodika:</p> <p>1.MS Office – programmide kasutamine</p> <p>2.Internetipõhiste ülesannete täitmine</p> <p>3.Infoallikate otsimine</p> <p>4.Videokonverentsidel osalemine</p>
<p>2. Karjääriinfo tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel</p> <p>2.1.Muutuv tööturg: tööturu olukord, trendid, arengusuunad, prognoosid, tööandjate ootused, ettevõtluse vormid, töösuhteid reguleerivad õigusaktid.</p> <p>2.2.Muutuv tööjõuturg: tööjõuturu nõudlus ja pakkumine, konkurents, elukestev</p>	<p>Õpilane</p> <p>1) tunneb tööturu suundumusi, erinevaid töövaldkondi ning on teadlik võimalustest ja nõuetest tööturul;</p> <p>2) teab karjääri võimalusi majandustegevusald-kondades</p> <p>3) mõistab hariduse ja tööturu vahelisi seoseid ning vajadust pidevaks</p>	<p>1) auditoorsed loengud või iseseisev töö veebikeskkonnas teoreetiliste teadmiste omandamiseks;</p> <p>2) diskussioonid, väitlused;</p> <p>3) töö karjääriinfo allikatega, info kriitiline analüüs;</p> <p>4) essee kirjutamine;</p> <p>5) uurimistöö koostamine</p>	<p>1.Praktiline töö</p> <p>2.Presen-tatsioon</p> <p>3.Rollimäng</p> <p>4.Uurimis-töö</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi:</p> <p>1.Aineprojektid</p> <p>2.Keeltepädevus</p> <p>3.Sotsiaalne pädevus</p> <p>Läbivad teemad:</p> <p>1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>2. Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>3. Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>4. Teabekeskond</p>

<p>õpe, töömotivatsioon. 2.3.Majandustegevusala, amet ja ametite rühmad, kutse ja kutseoskused, kutsestandardid, kutseelistused. 2.4.Haridustee: erialad, haridussüsteem, formaalne ja mitteformaalne haridus, hariduse ja tööturu vahelised seosed.</p>	<p>enesearendamiseks; 4) oskab leida infot tööturu, erialade ja õppimisvõimaluste kohta ning kasutab seda oma haridustee planeerimisel.</p>	<p>6) õppeviisid, ettevõtete külastused; 7) iseseisev töö 8) õpimapi koostamine; 9) avalik esinemine</p>		<p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine 2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Videokonverentsidel osalemine</p>
<p>3. Planeerimine ja otsustamine 3.1.Karjääriplaneerimine kui elukestev protsess: otsustamine ja seda mõjutavad tegurid, otsustamisraskused, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid, sundvalikud, muutustega toimetulek, karjääriteenused. 3.2.Isikliku karjääriplaani koostamine: elukestev õpe, edu, elurollid, elulaad, karjäär, õpimotivatsioon, omavastutus, kandideerimisdokumendid, karjääriplaneerimine, karjääriplaani koostamine.</p>	<p>Õpilane 1) mõistab karjääriplaneerimist kui terviklikku, järjepidevat ja elukestvat protsessi; 2) suudab iseseisvalt otsustada ja analüüsida otsuseid mõjutavaid tegureid; 3) kasutab vajaduse korral karjääripetsialistide abi (karjäärinõustamist, tuge karjääriinfo hankimisel ja analüüsil); 4) on valmis teadlike karjääriotsuste tegemiseks ja isikliku karjääriplaani koostamiseks elukestva õppe kontekstis; 5) võtab vastutuse oma karjääri planeerimisel.</p>	<p>1) rollimängud ja teised aktiivõppe meetodid, multifunktsionaalsed meetodid; 2) auditoorsed loengud või iseseisev töö veebikeskkonnas teoreetiliste teadmiste omandamiseks; 3) diskussioonid, väitlused; 4) töö karjääriinfo allikatega, info kriitiline analüüs; 5) intervjuu läbiviimine 6)kutsesobivustestide läbiviimine; 6) õppeviisid, ettevõtete külastused; 7) iseseisev töö 8) karjääriplaani koostamine; 9) õpimapi koostamine; 10) avalik esinemine</p>	<p>1.Praktiline töö 2.Presentatsioon 3.Rollimäng</p>	<p>Lõiming pädevuste läbi: 1.Aineprojektid 2.Keeltepädevus 3. Matemaatika pädevus 4. Loodus-teaduslik pädevus 5.Sotsiaalne pädevus 6. Kunstipädevus 7. Tervise ja kehakultuuri pädevus</p> <p>Läbivad teemad: 1. Elukestev õpe ja karjääri planeerimine 2. Keskkond ja jätkusuutlik areng 3. Kodaniku- algatus ja ettevõtlikkus 4. Kultuuriline identiteet 5. Teabekeskond 6. Tehnoloogia ja innovatsioon 7. Tervis ja ohutus 8. Väärtused ja kõlblus</p> <p>IKT metoodika: 1.MS Office – programmide kasutamine</p>

				2.Internetipõhiste ülesannete täitmine 3.Infoallikate otsimine 4.Videokonverentsidel osalemine
--	--	--	--	--

2.3. Hindamine (sh kujundav hindamine)

Kuupäev	Teema	Õpitulemus	Hindamise viis ja vahend	Hindamiskriteeriumid
November	1.Enesetundmine ja selle tähtsus karjääriplaneerimisel	Õpilane mõistab, mis on karjääri planeerimine, oma tuleviku planeerimise tähtsust, oma koha maailmaühenduses saab aru, et nende tänane käitumine ja eluhoiak võivad mõjutada tulevikule, teab ennast ja seda, mis on neile tähtis.	1.Praktiline töö 2.Presentatsioon 3.Rollimäng 4.Uurimistöö	1.Õpimapi hindamismudel 2.Praktilise töö hindamismudel 3.Uurimistöö hindamismudel
Veebruar	2. Karjääriinfo tundmine ning selle tähtsus karjääriplaneerimisel	Õpilane teab, et temal on olemas oma eriala valikuvõimalus, mõistab akadeemilise hariduse vajalikkust, uurib erialade maailma ja tegema eriala, mida nemad tahaksid õppida, esimest valikut, teab ,kuidas saada ligipääsu informatsioonile, mis aitab neil eesmärkide saavutamisel.	1.Praktiline töö 2.Presentatsioon 3.Rollimäng 4.Uurimistöö	1. Õpimapi hindamismudel 2.Praktilise töö hindamismudel 3.Uurimistöö hindamismudel
Mai	3. Planeerimine ja otsustamine	Õpilane saab aru, et planeerimine ja ettevalmistus tulevikule algavad juba täna, teab, et karjääri areng on	1.Praktiline töö 2.Presentatsioon 3.Rollimäng	1. Õpimapi hindamismudel 2.Praktilise töö hindamismudel

		<p>kogu elu kestev protsess,mõistab oma koha maailmaühenduses, võtab vastu otsuseid: karjäär on planeeritud vastavalt oma huvidele ja vajadustele, arvestades Eesti ja maailma haridus- ja tööjõuturu vajadustega.</p>		
--	--	--	--	--